Štev. 355. V Trstu, v sredo, 20. decembra 1916. Letnik XLI.

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24.—
Za pol leta . . . . . „ 12.—
za tri mesece . . . . . „ 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . „ 5.20
za pol leta . . . . . „ 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vin.
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vin.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20.—
vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti" — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652

Pregled najnovejših dogodkov.

Romunska bojišča. — Položaj v vzhodni Valahiji v splošnem neizpremenjen. Okoli tisoč novih ujetnikov.

Ruska bojišča. — Ruski napadi v odseku Mestecanesti ponesrečeni. Južno Naroškega jezera in južno železnice Tarnopol—Zloczow močnejši topovski boji.

Italijansko bojišče. — Nobenih važnih dogodkov.

Zapadna fronta. — Ob Sommi močnejši topovski boji. Ob Mozi francoski napadi uspeli le na eni točki, sicer povsod odbiti.

Macedonska fronta. — Za zvezne čete uspešni patruljni boji ob Strumi.

Razno. — Sonnino in Lloyd George o zvezni mirovni noti.

Avstrijsko uradno poročilo.

DUNAJ, 19. (Kor.) Uradno se razglaša: 19. decembra 1916.

Vzhodno bojišče. — Mackensenova armada: V vzhodni Valahiji je položaj v splošnem neizpremenjen. V obeh zadnjih dneh je bilo ujetih okoli tisoč mož in uplenjenih mnogo vozov. — Fronta nadvojvode Jožefa: V odseku Mestecanesti sta se dva po močni topovski pripravi izvršena sovražna napada razbila v našem ognju. — Fronta princa Leopolda Bav.: Mestoma je postalo sovražno topovsko delovanje jačje.

Italijansko in jugovzhodno bojišče. — Nič važnega.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

BERLIN, 19. (Kor.) Veliki glavni stan, 19. decembra 1916.

Zapadno bojišče. — Armada prestolonaslednika Ruprehta: Na obeh bregovih Somme je postal topovski ogenj in boj z metanjem min od časa do časa močnejši. Severozapadno in severno Reimsa so bili francoski oddelki, ki so nastopili po močni topovski pripravi proti našim jarkom, pognani nazaj. — Prestolonasledникova fronta: Popoldne se je topovski ogenj na vzhodnem bregu Meuse ojačil. Francozi so napadli gozd Fosses. Pred našo postojanko se nahajajoča Chambrette Ferme je ostala po boju iz bližine v njihovih rokah. Na vseh drugih točkah napadne fronte so bili odbiti.

Vzhodno bojišče. — Fronta princa Leopolda Bav.: Južno Naroškega jezera in južno železnice Tarnopol—Zloczow se je od časa do časa topovsko delovanje zvišalo. — Fronta nadvojvode Jožefa: Na Gutir Tomnathu v Gozdnih Karpatih smo odbili ruske patrulje, na valeputenski cesti napade enega ruskih bataljonov. — Mackensenova armada: Pri delnih bojih je bilo v zadnjih dveh dneh ujetih nad 1000 Rusov in Romunov in uplenjenih mnogo z blagom obloženih vozov. V severni Dobrudži je nadaljeval sovražnik svoje umikanje preko dveh zgrajenih postojank v severni smeri. Armada prodira proti dolnji Donavi. — Macedonska fronta: Ob Strumi patruljne akcije, ki so bile za bolgarske in osmanske čete ugodne.

BERLIN, 19. (Kor.) Veliki glavni stan, 19. decembra 1916 zvečer.

Z nobene fronte ni poročati nobenih posebnih dogodkov.

Prvi generalni kvartirmojster:
pl. Ludendorff.

Vojni položaj.

BERLIN, 18. (Kor.) Wolffov urad poroča: Kljub deževju in potom brez dna napreduje zasledovanje v vzhodni Valahiji jako naglo. Razvaline romunske armade se morajo neprestano umikati v kratek, 80 km širok četverokot, ki ga omejujejo na vzhodu močvirja Donave, na zapadu Karpati, na severu pa Seret. Uspešen odpor v tem ozemlju, po katerem teče Buzeu, ni več mogoč, odkar so zavezniki prekoračili reko na široki fronti. Edino večje mesto, ki pripada še Romunom v tem ozemlju, je Ramnicu Sarat; mesta Braila, Galac in Foscani spadajo zemljepisno in strategično že k seretski postojanki. V Dobrudži so pognali Bolgari Ruse do južno Babadaga. Fronta zaveznikov se je skrajšala sedaj za 900 km. — Položaj na zapadnem bojišču je, izvzemši lokalnih bojev, neizpremenjen. Sunek Francozov pri Verdunu ni nič drugega kakor politična demonstracija in nima nobenega vpliva na celokupni položaj. Bilanca l. 1916 se za Francoze vsled majhnih krajevnih uspehov ni nič zboljšala. Po več mesečnih krvavih bojih in silno težkih angleških in francoskih izgubah je fronta na Francoskem in v Belgiji razven minimalnih izprememb v decembru 1916 še vedno ista kakor v decembru l. 1915.

Bolgarsko uradno poročilo.

SOFIJA, 19. (Kor.) Macedonska fronta: Od Prespanskega jezera do Vardarja slab sovražen topovski ogenj, ki je bil srditejši le v kolenu Černe. Na levem bregu Vardarja in v ozemlju Belašice skromen obojestranski topovski boj in patruljni spopadi. V bližini Dojranskega jezera in ob Strumi topovsko delovanje in patruljni boji. — Romunska fronta: V Dobrudži so dosegli zavezniki črto Babadag—Ostrovo. Konjenica je zasedla mesto Babadag. Rusi so pri umikanju vasi zažgali. V Babadagu so Rusi uničili vsako poslopje, ki je imelo le količkaj vrednosti. — Na vzhodnem Vlaškem se prodiranje nadaljuje. Zvezne čete so prekoračile Calamatuiul.

Turško uradno poročilo.

CARIGRAD, 18. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Na perzijski fronti boji med poizvedovalnimi oddelki, ugodni za nas. Na ostalih frontah nobenega važnega dogodka. — V Dobrudži nadaljujejo naše čete skupno z zavezniki zasledovanje sovražnika. Ujele so dne 15. in 16. t. m. nad sto mož.

Sonnino o mirovni noti.

CURIH, 18. (Kor.) Minister za vnanje stvari Sonnino je imel včeraj daljši govor, tekom katerega je med drugim naglašal, da kraljeva vlada ne ve ničesar o kakih specifičnih mirovnih pogojih osrednjih vlasti, o čemer toliko razpravljajo gotovi ljudje. Vladi je znana samo nota in nič drugega. V interesu javnosti in vsled posebnega obzira na zvezne vlade ne morem ničesar poročati o besedilu odgovora na mirovno noto štirih sovražnih držav, ki bo objavljeno, kakor hitro bo to dogovorjeno. Mi vsi hrepenimo po miru, po trajnemu miru; toda mi razumemo pod trajnim mirom pravično ravnotežje, spoštovanje narodnostnega načela, pravil mednarodnega prava in pravic človeštva in kulture. Nočem se posluževati trdih besed, toda ton bahavosti in neodkritosrčnosti, ki karakterizira uvod note, gotovo ne vzbuja zaupanja, da bodo oni tajni mirovni pogoji, ki jih hočejo osrednje vlasti pozneje predložiti in ki bodo po njihovih besedah garantirali obstoj, čast in svobodni razvoj njihovih narodov, odgovarjali predloženim zahtevam. Zato je dolžnost vlad, da skrbe za to, da ne doleti narode veliko razočaranje. Dovolite, bodisi moji prijatelji ali nasprotniki, da ponovim besede francoskega ministrskega predsednika: »Naša pravica in naša dolžnost je, da pazimo na to, da sovražna hudobnost ne zastrupi naše dežele.« Zato Vas prosim, da ne zaključite sedanje razprave z votiranjem kakega dnevnega reda, ki bi vseboval mnenje ali možnost, da hoče zavzeti Italija napram zavratnemu nemškemu koraku kako drugo stališče kakor njeni zavezniki. Vsakega državnika je mogoče nadomestiti, toda neobhodno potrebno je, da zamore dotični, ali da zamorejo oni ki jim je zaupano v tem težkem času vodstvo splošne politike, razvijati svobodno in krepko akcijo v tujini. A to je mogoče le v slučaju, ako vživajo popolno zaupanje parlamenta. — Govor Sonnina je bil sprejet z viharnim odobravanjem na znanje. Predsednik Marcora mu je osebno čestital.

Govor Lloyd Georgesa o mirovni noti.

LONDON, 20. (Reuter. — Kor.) Z največjim zanimanjem pričakovani govor Lloyd Georgesa je z glasnim odobravanjem pozdravljeni ministrski predsednik izrekel pred natlačeno polno zbornico. Lloyd George je izvajal: Na nemške predloge bomo odgovorili v polnem sporazumu z zavezniki. Vsakdo, ki bi lahkomišljeno podaljšal vojno, bi si nakopal na dušo krivdo, toda vsakdo, ki bi opustil boj pred dosego cilja, bi osebno prevzel nase krivdo na tem. Ako bi sprejeli predloge državnega kancelarja, bi to pomenjalo toliko, kakor da bi vtaknili svoje glave v zanjko. Brez zadoščenja je mir nemogoč.

Nato je Lloyd George nadaljeval: Zavezniki morajo vztrajati na popolnih garancijah, da pruska vojaška kasta ne bo nikdar več kalila miru. Zavezniki bodo tekom par dni dali formalni odgovor. — Nerodna pogreška z Romunsko je bila nesreča, ali v najhujšem slučaju more samo podaljšati vojno. Da se prepreči poslabšanje položaja Romunske, je govornik ukrenil energične odredbe na Grškem, ki so bile po njegovem mnenju uspešne. Anglija je sklenila, da prizna Venizelosove agente (?) Ministrski predsednik je dejal dalje, da je prepričan o končni zmagi, ako se narod pokaže prepojenega istega duha kot armada na fronti.

Angleški poluradni glas o mirovni noti.

LONDON, 18. (Kor.) »Westminster Gazette« piše v uvodnem članku: Mi stojimo na stališču, da morajo aliranci odgovoriti na mirovni predlog osrednjih vlasti, naj si bodo njihovi vzroki in nameni kakršnikoli **si bodi, ker gre tu za ogromno število človeštva. Povedati pa moramo,** da so šanse za pozitiven rezultat mirovnega predloga, ako sodeč po sedanjih govorih ne vsebuje več kakor Bethmannov govor, izredno majhne. Osrednje vlasti, ki se bahajo, da so storile prvi korak, zamorejo dokazati svojo odkritosrčnost le na ta način, da razkrijejo svoje cilje.

Izročitev mirovne note francoski vladi.

PARIZ, 18. (Kor.) Ministrstvo za vnanje zadeve poroča: Tukajšnje zastopstvo Združenih držav ameriških je izročilo ministru za vnanje stvari od nemškega kancelarja napovedano noto nemške vlade. Izročitev note je bila izvršena brez vsakega komentarja.

Avstrijska kabinetna kriza.

DUNAJ, 19. (Kor.) Pogajanja glede sestave novega kabineta se nadaljujejo, oziraje se pri tem na celokupni politični položaj.

Zaporno povelje proti Venizelosu.

LONDON, 18. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Aten, da je izdala vlada kralja Konstantina aretacijsko povelje proti Venizelosu radi veleizdaje.

Cesar Karel med narodom!

Naš novi cesar je osrečil soško fronto in hrabre branitelje na njej s Svojim obiskom. Tem povodom je počastil tudi naš Trst. Potovanje je bilo določeno kot strogo vojaško in zato še v nedeljo ponoči ni bilo gotovo, ali bomo sploh smeli poročati o njem. In v pondeljkovi številki res nismo mogli prinesti nikakega svojega poročila o znamenitih dogodkih, ki so se odigravali v nedeljo v Trstu in njega slovenskem zaledju. Kako znameniti so bili ti dogodki in kak vtis so napravili na prevzvišenega vladarja, o tem govori dejstvo, da se je opustila prvotna namera, da je vojni tiskovni urad marveč razposlal obsežni poročili, ki smo ju priobčili v včerajšnji in predvčerajšnji številki. Toda, tudi ti poročili niste še dovolj popolni, ker ne omenjate raznih važnih dogodkov, oziroma prizorov, pričajočih, koliko je bilo zadovoljstvo vladarjevo na vsem, kar je videl in doživel med našim ljudstvom na tem svojem prvem potovanju v lastnosti nositelja krone — in koliko je bilo zadovoljstvo in srčno zadoščenje pri vseh, ki jim je bila dana sreča, da so prišli s cesarjem Karlom v direkten oseben stik.

Že po slikah smo imeli pred očmi pojavo mladega, simpatičnega, ljubeznivega in življenja polnega moža. Toda še vse drugačen je vtis, ki ga napravlja naš mladi vladar, če si mogel direktno osebno občevati žnjim. Njegova vnanjost in ves njegov način občevanja te naravnost fascinira, da te v hipu mineva tista tesnoba in — zadrega, ki sicer obvladuje vsakogar, ko stoji prvikrat pred posvečeno osebo svojega vladarja. Cesar Karel ti prihaja nasproti s tako ljubeznivostjo, tako milino in prijaznostjo, da govoriš žnjim povsem svobodno in zaupno, kot da imaš pred seboj najboljega znanca, ali pa dobrohotnega prijatelja in zaščitnika.

Že na potovanju po našem bližnjem zaledju je vladar na nad vse razveseljiv način z vsem svojim vedenjem in svojimi odredbami posvedočil, da se noče izogibati stika z ljudstvom, marveč da si ga želi. Padle so tiste barikade, ki naj drže ljudstvo v primerni oddaljenosti in ki jim pravimo — kordoni. Postavljene so bile sicer dolge vrste vojakov, ki so pozdravljali svojega najvišjega vojnega Gospoda, ali niso se postavljale med ljudstvo in Njega, ki mu je podeljeno visoko zvanje, da vodi usodo tega ljudstva. In ljudstvo je takoj razumelo neizmerno ceno te karakterne poteze našega novega vladarja — razumelo je, da pozdravlja dobrotnega očeta in zaščitnika vseh svojih pravic in interesov — vladarja, ki ni samo vzradoščen na dokazih vdanosti in zvestobe, ampak ki priznava tudi ljudstvu visoko ceno njegove vdanosti za državo in svojo dinastijo. In narod je bil presenečen, radostno presenečen, da je — pozabivši za trenutek vse skrbi, nadloge in trpljenja, ki mu jih nalagajo sedanji težki časi — z isto prisrčnostjo za dokaze dobrotnosti in naklonjenosti vladarjeve vračal z dokazi ljubezni in neomajne vdanosti. Pozdravljal je narod svojega vladarja, ne morda z naloženo in priučeno formalnostjo, marveč iz srca ven. Iz polne duše ga je pozdravljal in obsipal s cvetjem — tem najnežnejim simbolom globokih srčnih čustev. Ganotje je prevladovalo ljudstvo, videč, da vladar posnemlje zgled Odrešenika, ko je velel: »Pustite male k meni!« — da je nositelj krone tudi otročičem obračal svojo nežno pozornost. To so momenti, ki jih preprosto ljudstvo ne pozablja nikdar, in vtisi, ki jih odnaša ljudstvo s takih prizorov, so neizbrisni v spominu in v dušah, a za vladarja najosrečevalneje jamstvo: da je vez, ki spaja ljudstvo žnjim, nerazdružljiva, pa naj pridejo že dobri in srečni, ali pa težki in največje žrtve zahtevajoči časi.

Ista dobrotnost in ljubeznivost je izžarjala iz fascinujoče osebnosti vladarjeve tudi na sprejemu v namestništveni palači v Trstu. Vstopil je v dvorano, prijaznega, smehljajočega lica, lahkotno in brez vsake napetosti, da je tudi iz vrst navzočih v hipu izginila prejšnja razumljiva napetost. Razgovor z vladarjem je bil istotako lahkoten, zaupen. Vsakdo je imel v hipu zavest, da bo mogel govoriti svobodno, iskreno, odkrito. Vsakemu je vladar z najprijaznejšimi besedami stisnil roko z isto prisrčnostjo in neprisiljenostjo, kakor nudi roko prijatelj prijatelju.

Naj omenimo par epizod s tega sprejema, ki so za naš narod posebno častne in laskave. Ko je njegova ekscelenca, gospod namestnik, predstavil odvetnika dr.a Rabla, je ta pripomnil, da je bil tudi vojak. Na vprašanje vladarjevo, pri katerem polku je služil, in na odgovor, da pri 17. pešpolku, je vladar vzkliknil živahno: »A, to je vrl polk!« In ko je dr. Rabl pripomnil, da je ta polk videl »na delu« v Bosni in Hercegovini, pri Plevlju in Jajcu, je vzkliknil cesar: **»Tudi sedaj se drži ta polk odlično!«**

Dr.a Wilfana in dr.a Abrama je predstavil namestnik izrecno naglasivši, da sta to vodilna moža v slovenski stranki. A vladar je v svojem nagovoru na dr.a Wilfana s posebnim poudarkom in glasno naslovil slovenske besede, da ga veseli, **da vidi pred seboj tudi zastopnike slovenskega naroda na Primorskem, ki je v teh težkih časih podal mnogo dokazov požrtvovalnosti in domoljubnega sočutja! Nikdar še ni prišla ob tako slovesni priliki in s tako visoke strani do izraza enaka cena in enaka vrednost našega življa na Primorskem.** Vladar je podal sijajen zgled, kako je treba ravnati v tej državi narodov. Ali se bodo temu zgledu posvečene osebe na prestolu mogli odtezati odslej vsi tisti, ki — se jih tiče?!

Cesar Karel je prinesel vsem brez razlike največje zadoščenje, vzbujajoče najlepše nade za bodočnost — nadebudno uverjenje, da je milost božja naklonila avstrijskim narodom vladarja, ki nosi v sebi toplo in ljubeče srce, vladara, ki mu morejo narodi s polnim zaupanjem poverjati svojo usodo. Posebno naš Trst je dobil iz vladarjevih ust gotovost, da bo država posvečala vso svojo skrb procvitu in bodočnosti tega našega emporija. To zadoščenje in uverjenje so odnesli vsi s sprejema v namestništveni palači minule nedelje: zavest, da smo doživeli dan zgodovinske pomembnosti. Isto zagotovilo so dobile množice zunaj na trgu in monarh je dobil od množic zagotovilo, da si je s svojim otroško-ljubkim in ljubeznivim vedenjem pridobil vsa srca že ob tej prvi priliki, ko mu je ljudstvo moglo zreti v lice kot svojemu vladarju.

Po sprejemu je cesar in kralj počastil gospo soprogo namestnika, ekscelenco baronico Lucy Fries-Skenejevo, s svojim najvišjim obiskom. Mudil se je pri njej dlje časa ter jej izražal posebno priznanje na nje delovanju kot predsednice organizacije oskrbnic vojniških sirot. — Z okna privatnega stanovanja gospe namestnice se je vladar ponovno pokazal ljudstvu, ki ga je viharno pozdravljalo.

Končno še besedo na naslov gospode v naših vladnih krogih. Tudi njim morajo biti v najvišji meri v zadoščenje dogodki povodom obiska vladarjevega v naši deželi. Zabeležiti jih morejo med najsrečneje. Na njih je sedaj, da razpoloženje, ki sta je ustvarila vladar in ljudstvo, ohranjajo in še bolj poglobljajo **z modrim in pravičnim poslovanjem v blagor ljudstva in države, v kar ni treba nič drugega, nego da vzgledе monarha — nadaljujejo!**

Razne politične vesti.

Avstrijska ministrska kriza še ni rešena. Kakor se je javljalo v pondeljek z Dunaja — poročilo izhaja, kakor pravi »N. Fr. Pr.«, naravnost iz predsedništva ministrskega sveta — je cesar v ponedeljek po enourni avdijenci naložil dr. pl. Spitzmüllerju, naj nadaljuje sestavo kabineta. Včeraj, v torek, se je poročalo — glej brzojavko v današnjem listu — da se pogajanja za sestavo novega kabineta nadaljujejo in sicer oziraje se na celokupni politični položaj. Rešitev krize se je torej zavlekla zopet najmanje za dva dni. Pone-

PODLISTEK.

„V kraljestvu palčkov"

Bajka s petjem v 3 dejanjih. Spisal Josip Ribičič, pevske točke uglasbil Ivan Grbec, glasbeno uprizoritev vodil Karel Mahkota.

Omenili smo že kratko v ponedeljkovi številki, da je nedeljska dobrodelna prireditev ženske podružnice CMD, prirejena v korist soški armadi v tržaškem Narodnem domu, dosegla vsestranski najboljši uspeh. Poleg že imenovanih odličnih gostov se je zgrnila v Narodni dom tako velika množica našega občinstva, da ga je komaj polovico moglo prisostvovati prireditvi in se je kazala očitna potreba, da se prireditev ponovi. Želeti bi pač bilo, da se zgodi to za božične praznike, ali pa vsaj, če upoštevamo, da je ves trud za prireditev na ramah našega učiteljstva in naše šolske dece, ki jim iz vsega srca privoščimo božične počitnice, po počitnicah, tam na dan Treh kraljev ali pa v nedeljo po prazniku. Prireditev naj bi se vršila tedaj v prid božičnici za našo šolsko mladino.

Ko so visoki gostje, na čelu jim gospod namestnik, prispeli v dvorano, ki je bila bogato okrašena s cesarskimi in slovenskimi narodnimi trobojnicami, je orkester zaigral cesarsko pesem, ki jo je potem ponovil dekliški zbor. Občinstvo jo je poslušalo stoje. Nato je učenec CM šole prav dobro poudarjeno deklamiral času posebno primerno Gregorčičevo »Pozdravljen car stotisočkrat...« Pripomnimo naj tu, da je bil gostom, ki niso popolnoma zmožni slovenščine, na razpolago nemški prevod besedila izvajanih točk, za bajko pa izčrpna vsebina. Deklamacija se je završila s krasno živo sliko, predstavljajočo slovenski Trst, ki se klanja mlademu cesarju. Potem pa je zapel dekliški zbor štiri pesmice: slovensko narodno »Dva oblaka...«, hrvatsko istrsko »Popihnul je..«, Adamičevo »Molitev« in iz Dvořakovih »Moravskih dvospevov« št. 3., zadnji dve s spremljevanjem klavirja. Brez dvoma gre prvenstvo i glede stvari same i glede izvajanja Dvořakovi, a tudi Adamičeva »Molitev« je lepa skladbica, gotovo ena najboljših njegovih te vrste, in deklice so jo tudi izvajale prav dobro. Z obema narodnima je pač pevovodja hotel podati nekaj karakterističnega iz naše domače narodne glasbe in je bila izber prav srečna: v vsej svoji preprosti lepoti obe narodni kažete jasno značaj naroda, ki ju poje. Izvajanje je bilo hvalevredno. Splošno je treba reči, da se more ta zbor šolskih deklic i glede glasovnega materijala, ki obeta veliko, i glede točnosti in uglašenega izvajanja vzporejati z marsikaterim na svojo pevsko slavo ponosnim zborom. Gotovo le zasluga požrtvovalnega pevovodje. Občinstvu in zlasti visokim navzočim gostom so pevske točke zelo ugajale. I glede petja i glede izvajanja naslednje točke so se izražali, da niso mogli misliti, da se da kaj takega prirediti po šolski deci. Gotovo odlično priznanje!

Glavna točka sporeda je bila bajka **»V kraljestvu palčkov«.**

Govorili smo obširneje o tem ljubkem delcu priznanega našega mladinskega pisatelja, učitelja Ribičiča, ko se je prvikrat uprizorilo na našem odru. Tedaj smo nasvetovali nekatere manjše, a v svrho logičnega razvoja dejanja potrebne izpremembe, in pisatelj je tudi hvalevredno sledil nasvetom, tako da moremo sedaj priznati odkrito, da je bajka »V kraljestvu palčkov« brez pridržka najboljše slovensko delo te vrste na polju naše mladinske literature in da po svoji pristnosti v domačem izrazu in prikladnosti mišljenju in pojmovanju slovenskega otroka daleč prekaša zlasti one iz nemškega k nam presajene »Pepelke«, »Snegulčice« in druge take stvari. Prepričani smo, da ti pristno slovenski »Palčki«, če jih pisatelj izda v tisku, v kratkem obromajo vso našo slovensko domovino in se oglase v zabavo malim in velikim povsod, kjer imajo kaj smisla za res dobro zabavo, ki ne zabava samo, temveč tudi vzgaja. Da, gremo še dalje, in pravimo, da je treba bajki samo ene poteze s peresom — to potezo tudi gotovo stori gospod pisatelj kedaj pozneje — in bajka je zrela za najboljši gledališki oder kot tupatam ostro žgoča satira na marsikaj, kar se le prečesto videva v vsakdanjem življenju, dočim naj bi za mladinske prireditve ostala taka, kot je sedaj.

V prvem in do konca drugega dejanja nismo opazili posebnih izprememb, pač pa je sedaj na koncu drugega dejanja jasno začrtan tragični zaplet: prva vila zapreti z vso resnobo kazen kralju palčkov, ker si hoče proti njeni prošnji samolastno pridržati malo, po svoji mamici hrepenečo Anico. Dogodki tretjega dejanja so tako logično utemeljeni: kralj se zaveda, da so palčki izgubili prijateljstvo vil, ali zanaša se na svojo moč, moč svojega plašča. Toda ljubezen je silnejša, kot pa moč samovlastnikov, in kazen mora priti. Vile uspavajo ves tabor palčkov, odvedejo s seboj Anico, da jo vrnejo mamici, in polože v posteljco punčko. Naravnost izborno je bil izveden sedaj prizor, kako pod čarovno vilinsko silo vstaja Anica, ne da bi se prebudila iz svoje posteljce in sledi vilam. Prav tako dobro je izdelano in bilo tudi izvajano naslednje: prevarano spoznanje palčkov, da jim je umrla nesojena kraljica in nato sledeči zaključek. Palčki ob zvokih mrtvaške koračnice, iz katere zmagovito izbija vilinski motiv »Rajajmo, rajajmo«, odneso mrtvo »kraljico«, zadnji koraka najpametnejši med njimi, norček, nemo, brez besedi, dočim se kralj zopet zatopi v »premišljevanje«. Tam v ozadju pa se pokaže vilinsko kolo. Ljubezen je zmagala nad silo!

Izvajanje je bilo vredno vse hvale. Prav posebno naj pohvalimo kralja, ki je vobče izpolnil svojo nalogo docela dobro, zlasti pa v zadnjem dejanju, po domnevni smrti kraljice. Isto velja tudi o prvi vili, obeh svetovalcih, obeh stražnikih, vratarčkih in sploh vseh drugih, a prav tako gotovo in še bolj o spreljubki mali Anici in vihravem, zbadljivem, neprestano pečenkice lačnem, a vendar tako srčno dobrem norčku, ki sta bila in ostaneta ljubljenca

deljkovo poročilo je bilo izdano, kakor se čuje iz poučenih krogov, v namenu, da se prepreči napačno tolmačenje, češ da morda tajne težave ovirajo sestavo kabineta, dočim pa je le resnica, da dr. pl. Spitzmüller samo ni mogel doslej vladarju predložiti popolnega predloga. Zlasti vprašanje zasedenja trgovinskega ministrstva še ni rešeno. Dr. pl. Spitzmüller je o tej stvari konferiral z bivšim trgovinskim ministrom dr. Baernreitherjem in državnim poslancem in bivšim namestnikom najvišjega deželnega maršala na Češkem, **dr. Urbanom**, a trdi se, da dr. Urban, kot voditelj čeških Nemcev ne more vstopiti v ministrstvo, dokler mu ni natančno znan vladni program za preuredbo Avstrije, to se pravi, glede nemškega državnega jezika, narodnostne razdelbe na Češkem in osamosvojitve Galicije. Tudi zasedenje poljedelskega ministrstva še ni gotova stvar, dasiravno se splošno imenuje za to listnico grof **Serenyi**. O baronu **Handlu** se piše, da hoče prevzeti le vodstvo ministrstva notranjih stvari, ne da bi bil imenovan za ministra, to pa zato, ker se mu definitivno zasedenje ministrstva ne zdi priporočljivo, dokler še vlada negotovost glede »preuredbe Avstrije«, to se pravi, zadovoljitve nemških zahtev glede državnega jezika itd. Pogajanja glede avtonomije Galicije tudi še niso končana in o njih poteku se — molči. Mimogrede naj omenimo, da se kot bodoči trgovinski minister v nekaterih parlamentarnih krogih imenuje sekcijski načelnik v trgovinskem ministrstvu **Riedl**. V zelo čudni luči kaže kabinetno krizo uvodnik v torkovi »Tagesposti«, kjer se velik del težav pripisuje stvarnemu in osebnemu nasprotstvu med dvema — **ravnateljema velikih bank, med dr. pl. Spitzmüllerjem**, kot bivšim ravnateljem Kreditnega zavoda, in tajnim svetnikom **Sieghartom**, ravnateljem Zemljiščnega kreditnega zavoda, ki ima za seboj vso silo časopisja in kot tak igra prvo vijolino na vseh poljih javnega življenja in narodnega gospodarstva. V tem članku je tudi jasno povedano, **kaj je vrglo dr. pl. Koerberja**. Članka namreč pravi, da bo novo ministrstvo pač imelo velike težave z nagodbo z Ogrsko in nje udejstvitvijo po edino mogočem parlamentarnem potu, da pa bo moralo svojo izkušnjo prestati pravzaprav na nekem drugem polju, na polju — **preuredbe Avstrije**. Pa pravi potem dobesedno: »Na tem polju je gospod pl. Körber odpovedal, in v tem je bil vzrok njegovega hipnega padca. Ne nagodba, ne sklicanje parlamenta, ki je razumljivo samo po sebi, temveč vprašanje, na katero ustavo naj poda cesar Karel svojo prisego, ki jo je napovedal v proglasu narodom, to je bilo vprašanje, okoli katerega se je vrtelo vse.« Dr. pl. Koerber da ni imel moči, da bi bil ali parlamentarnim ali izvenparlamentarnim potom zakonito uveljavil izvedbo cesarjevega manifesta, izdanega 4. novembra, ki je načel ustavno vprašanje in nalaga! vladi, da naj predloži predloge za — **osamosvojitev Galicije**. Torej: **Körber je padel zato, ker ni mogel izvesti nemške zahteve — osamosvojitve Galicije!** In kaj smo mi trdili drugega, ko smo rekli, da so Körberja vrgli Nemci? Od nove vlade zahteva »Tagespost«: »Država se mora preurediti, ne samo glede Galicije, ne samo pri Ukrajincih, temveč tudi na jugu monarhije, skratka, v vsem notranjem okrožju. Tu ne zadostuje osamosvojitev Galicije niti nemški državni jezik. Za parlamentarizem bi bilo žalostno samopriznanje lastne nesposobnosti, če se trdi, da bi se to moglo zgoditi samo potom oktroaja.« — No, dr. pl. Spitzmüller ima že tako velik program, začrtan po drugih, da res ne verjamemo, da bi ga rešil kedaj.

Razglas.

A. **Prijava in klasifikacija konj.**

V smislu § 4 zakona z dne 21. decembra 1912. št. 235 drž. zak. se bode vršila klasifikacija konj za občino Trst in okolico. V to svrho se **pozivljajo lastniki konj in tovornih živin, da prijavijo v dobi od 20. do 31. decembra 1916** mestnemu magistratu v Trstu ,(vojaški oddelek ulica Sanità št. 25, II.) **število in pleme svojih konj, kakor tudi število zadevnih oprem za tovorno živino.** Zato rabijo prijavnice, ki se tam dobé brezplačno. Vse izpremembe tekom roka do klasifikacije morajo se naznaniti na enak način. **Dnevi klasifikacije se posebej naznanijo.** Od **predstavitve** pred klasifikacijsko komisijo je **oproščenih** toliko konj, lastnih pripadnikom oborožene sile, kolikor so jih obvezani vzdrževati v slučaju mobilizacije; za prevažanje pošte brezpogojno potrebni konji, oni za dušne pastirje, zdravnike in živinozdravnike pri izvrševanju njih poklica, na deželi potrebni konji, toda največ po dva; za policijske in zdravstvene namene, kakor za požarne brambe neobhodno potrebni konji; v zasebnih kobilarnah trajno v plemenske svrhe uporabljani žrebci in kobile; licencirani zasebni žrebci; vsi edino in trajno za dirke določeni konji; konji, ki se zaradi bolezni ali nevarnosti okuženja ne morejo ali ne smejo peljati iz hleva; oni konji, ki še niso dovršili v letu klasifikacije četrtega leta starosti; zelo breje kobile, kakor tudi kobile s sesajočimi žrebeti za časa šesttedenskega sesanja; konji s spodaj označenimi napakami, ki kažejo očitno in trajno neporabnost za vsako vojno službo in sicer: gornje kopito, nov kostni prirastek na kakem členu in kopitni rak, če imajo te napake za posledico očitno in trajno hromost, dalje slepota na obeh očeh, vrtoglavica in visoka naduha; končno vsi konji, ki so bili kvalifikovani za »popolnoma nesposobne« pri kaki prejšnji klasifikaciji v istem nabornem okraju. **Zadevne oprostitvene zahteve naj se istočasno s prijavo uveljavijo in dokažejo.**

B. **Prijava vozil.**

Tekom pod A označenega roka morajo v smislu § 15 omenjenega zakona, **lastniki vozil naznaniti** mestnemu magistratu v Trstu **število in vrsto svojih, za živinske vožnje določenih vozil** in na način, omenjen pod A, in dalje, ako so obenem lastniki konj, **z uporabo iste prijavnice, kakor za konje.** Vse izpremembe tekom roka do klasifikacije se morajo naznaniti na enak način. Od te oddaje so izvzeti: toliko vozil pripadnikov oborožene sile, kolikor so jih isti dolžni imeti v slučaju mobilizacije: za prevažanje pošte neobhodno potrebna vozila; za duhovnike, zdravnike in živinozdravnike pri izvrševanju njih poklica na deželi neobhodno potrebna vozila, in sicer ne več kakor eno; končno za policijske in zdravstvene namene, kakor tudi za požarne brambe neobhodno potrebna vozila. — **Tozadevne oprostitvene zahteve naj se istočasno s prijavo uveljavijo in dokažejo.** Prijavljena **vozila, kakor tudi** pri njih lastnikih se nahajajoča **sedla, opreme in tovorne priprege** sme vojaški zastopnik konjske klasifikacijske komisije pri lastnikih **ogledati na licu mesta. Lastniki konj in vozil, ki ne izpolnijo zakonite dolžnosti** glede prijave konj, tovornih pripreg in vozil, kakor tudi ne privedejo konj pred klasifikacijsko komisijo in ne pokažejo tovornih pripreg, **se kaznujejo z denarnimi globami do 200 K**, v slučaju neizterljivosti denarne globe pa **z zaporom do največ enega meseca.**

Trst, dne 15. decembra 1916.

C. kr. namestnišveni svetnik:

SCHNEIDER s. r.

Aprovizacijske stvari.

GOVEJE MESO.

Jutri, 21. t. m., se bo prodajalo goveje meso, in sicer proti izkaznici za živila, ki se preščipne na notranjem delu pod št. 33. Prodaja se prične ob 6 zjutraj. Na vsak odmerek izkaznice za živila se bo moglo dobiti $^1/_8$ kg mesa, ali vsega skupaj ne več kot 1 kg.

Prednji deli s priklado po K 4'80 kg,
zadnji deli s priklado po K 6'40 kg.

Dobivalo se bo to meso v naslednjih mesnicah:

Bole, ul. Salita di Gretta 13; Trocca, ul. Commerciale 3; Paronitto, trg Caserma 6; Benedettich, ul. delle Poste 1; Gatznig, ul. S. Spiridione 7; Borgnolo, ul. Lazzaretto vecchio 52; Perlatti, ul. Sanità 9; Rocceli, ul. di P. Piccola 2 (za magistratom); Rodella, ul. Beccherie 47; Vattovatz, ul. Giustinelli 5; Stabile, ul. S. Michele 5; Loy, ul. Donato Bramante 13; Comisso, ul. Campo S. Giacomo 12; Cooperative Operaie, ul. S. Marco 22; Pouschè, ul. del Rivo 38; Jenco, ul. Rigutti 5; Ferluga, ul. Media 46; Polli, ul. Istituto 38; Cossich, ul. Ugo Foscolo 2; Depace, ul. Barriera vecchia 26; Illicher, ul. Barrirera vecchia 8; Polacco, ul. Torrente 39; Pinter, ul. Farneto 9; Rochelli, ul. Maria Teresa 51; Polli, ul. dell'Acquedotto 13; Rodella, ul. Giulia 1; Castellitz, ul. Giulia 67; Ottonischer, ul. Molingrande 11; Malusa, ul. Giuseppe Parini 15; Godina, Škedenj 138; Gatznig, Škedenj 50; Sinigaglia, Barkovlje 41.

PRODAJA PURANOV.

Nadalje se bo jutri, 21. t. m., prodajala tudi partija puranov, in sicer ne da bi bilo treba izkazati se z izkaznico za živila.

CENA.

Celi purani po K 7'44 kg,
posamezni kosi po K 8'16 kg.

Purani se bodo dobivali v naslednjih mesnicah:

Quintavalle, ul. delle Poste 3; Levi, ul. Beccherie 6; Perlatti, ul. Sanità 9; Castro, ul. Fontanone 19; Rocchelli, ul. di Piazza Piccola 2 (za magistratom); Rodella, ul. Giulia 1; Calin, Boroevićeva ul.; Illicher, ul. Barriera vecchia 8; Rumetz, Largo Santorio 2.

Domače vesti.

Črna maša. Danes ob 10 dop. se daruje v pokopališki kapeli pri Sv. Ani slovesna črna maša za Njegovim Veličanstvom pokojnim cesarjem Francem Jožefom I. Ker ni bilo na razpolago zadostne asistence in pevcev, se napovedana črna maša ni mogla vršiti 30. novembra, kakor je bilo prvotno določeno.

Klic Slovencev je! »Slovenec« končuje svoj članek »Klic po parlamentarni vladi«: »Klic vseh, ki v resnici hočejo res veliko, močno Avstrijo narodov, mora biti: **dajte Avstriji zopet parlament, dajte Avstriji parlamentarno vlado, ki bo vladala v smislu § XIX. državnega temeljnega zakona na podlagi enakopravnosti!** Ni treba praviti, v koliko zadoščenje nam je, ta enuncijacija v glavnem glasilu S. L. S. Prvič, radi življenskega vprašanja samega, potem pa radi dejstva, da se Slovenci ob tem vprašanju ravno v tem hipu kažemo enih misli, stavljajoč isto zahtevo, in strnjeni v eni falangi. Da le ostane tako ob vseh vprašanjih, ki se tičejo skupno narodnega interesa! In koliko bo takih nalog v bodočnosti!

22. in 25. dec. mesna dneva. Mestni magistrat opozarja na to, da sta v smislu odloka ministrstva notranjih zadev z dne 7. oktobra 1916., štev. 51.954, v petek 22. decembra dovoljena postrežba in uživanje mesa in z mesom pripravljenih jedi osebam rimsko-katoliškega veroizpovedanja, ki se poste v soboto, 23. decembra. Isto velja za pondeljek 25. t. m. — Nadalje se poozarja občinstvo, da bo v nedeljo, 25. t. m., ribji trg odprt do 3 popoldne.

Urad proti oderuštvu z živili, ustanovljen pri tukajšnjem c. kr. policijskem ravnateljstvu, prične delovati z dnem 20. t. m.

Današnja vrednost denarja. V **Berolinu** je imel tuji denar 16, t. m. naslednjo vrednost: amerikanski dolar 5'62 M (marke), nizozemski goldinar 2'38 M, danska krona 1'63 M, švedska krona 1'71 M, norveška krona 1'65 M, švicarski frank 1'17 M, avstrijska krona 0'64 M, bolgarski lev (frank) 0'79 M. — **Na Dunaju** istega dne: nemška marka 1'56 K (v miru 1'18), nizozemski goldinar 3'74 K (v miru 1'98), švicarski frank 1'83 K (v miru 0'95) švedska krona 2'95 K (v miru 1'32), bolgarski lev 1'25 K (v miru 0'95), dolar 8'82 K (v miru 4'94), ruski rubelj 3.15 K (v miru 2'54). — V **Švici:** francoski frank 0'84 fr., angleški funt 23'30 fr., nemška marka 0'80 fr., laška lira 0'71 fr., nizozemski goldinar 2 fr., avstrijska krona 0'50 fr., švedska krona 1'44 fr., ruski rubelj 1'44 fr., amerikanski dolar 4'90 fr., španska peseta 1'05 fr.

S koroških Alp pozdravlja za praznike in vošči srečno novo leto četovodja Josip Semolič, iz Ivanjigrada na Krasu, pri oddelku strojnih pušk, vojna pošta Istotako s koroških planin nam pišejo Josip Wastl, Josip Forst, Josip Bovšek, Ivan Treven, Josip Lgar in Avgust Končnik: Zakopani v snegu voščimo svojim družinam, prijateljem in znancem vesele božične praznike in srečno novo leto. Na skorajšnje svidenje!

Malo običajno božičnico priredi otroški vrtec v Rocolu v nedeljo 24. t. m.

Šentjakobska podružnica CMD priredi v nedeljo, 24. t. m. ob 4 pop. v dvorani »Delavskega konsumnega društva« pri Sv. Jakobu običajno božičnico. Na sporedu je petje, deklamacije, prizori itd. Med dejanji svirata iz prijaznosti na glasovir gg. Josip Lah ml. in st. — Pričakuje se obilne udeležbe starišev otrok otroškega vrtca in drugih prijateljev naše prekoristne družbe.

Mestna zastavljalnica. Jutri, 21. t. m., od 9 in pol do 1 pop. se bodo prodajale na javni dražbi dragocenosti serije 136., zastavljene meseca decembra 1914. na bele listke, in sicer od štev. 166.301. do št. 167.200. Popoldne ni dražbe.

Podpisi na V. vojno posojilo. - 17. izkaz.

Konservna tovarna Anglo-Avstrijske banke K 250.000; delniška družba »Ampelea« K 100.000; komite avstro-ogrskih brodolastnikov za vzajemno pokrivanje škod K 30.000; »Spalato«, delniška družba K 100.000; Ludwik Süssland, srbsko-pravoslavna cerkvena občina po K 50.000; N. N. K 40tisoč; Gruppo funzionari delle i. r. priv. Assicurazioni Generali (Ufficio centrale) x) K 38.450; M. Bemporat & Co., Camis & Stock, N. Nördlinger po 25.000; Lustig & Bednarz, Štefi Wieddann, Iv. Weiss, Direzione Generale di Pubblica Beneficenza po K 20.000; tvrdka Demetrijo Marco, dr. J. Georgiadis, Siegfried Kessler, Leopold Feiner (razen že oblj. 40.000), Franc Volpich, G. Hild, Società Triestina Tramway (razen že oblj. 60.000), Leopold Brunner, Rihard Paul, Marija Schöner, po K 10.000; Jurij Božič 8.000; M. Cramer & J. Schwarz 7.500; Mihovil Božič, J. Pipan & Co. po K 6.000; Fratelli Stock & Co. N. N., V. A. Pfeiffer, Jos. Rangan, podjetje »Asbestosyl«, Jacques Salom Oskar Gutmann, N. N., N. N., Viktor Schütz (nadaljen podp.), Velimir S. Doglianizza, C. S. P. po K 5.000; dr. Adrijan Sturli, Valenti & Co. Lazzaro Cohen, Albin Botteri po K 4.000; Karel Schütz K 20.000; Karel ing. Jos. Brunner K 3.000; Artur Tomasich 2.000; Fric Ratzenberger 1.500; A. Engelhardt, K. Liebmann, Edvard Caporali, Teodor Zweig, Vitt. R. Terni po K 1.000; ing. J. Polli K 600; Al. Rutter, V. Ammann, Milena Hessler po K 500; Arno Richtzenhaim, Frid. Zalai po K 300; Leon Morovich, Mih. Cusin, Viktor Camerino, Iv. Migliorini, Edvard Fegitz, Franc Furian, Viljem Almeda, Karel Polacco po K 200; Jos. Mussafia, U. Spiliopulo, Olga Lutta, Ferruccia Loly, Edvard Malusa, R. Coretti, Avg. Vesnef, Edvard Mayer, Andrej Furian, Mih. Besso, Bern. Menis, Štefan Cipriotto, Tora Jensen, Angel Levi po K 100; I. Leonzini K 50.

DAROVI.

Darovi, došli ces. komisarju. Josip vit. Sucich, lad. nadzornik avstrijskega Lloyda, je izročil cesarskemu komisarju zlato uro v svro, da jo le-ta izroči slavnemu vojskovodji in branitelju naše ljubljene domovine, generalnemu polkovniku Svetozarju pl. Boroeviću, ki naj jo podari najpogumnejšemu podrejenih mu vojakov. Nadalje je imenovani darovai K 50 za vdove in sirote ob Soči padlih vojakov, Pilomena Acquaroli K 50, za oslepele vojake (s soške fronte) in K 50 skladu za bresposelne. Dr. Iv. Basioli K 50 skladu za revne učenke občinskega dekliškega liceja. Za božične darove vojakom na bojišču: Ing. Domenik Pulgher K 10 in Peter Penso K 5. Ob priliki prireditve v spomin padlih vojakov, ki se je 11. t. m. vršila v mestnem otroškem vrtcu v Čardoli spodnji, so otroci in učiteljsko osobje darovali K 12 za vdove in sirote padlih vojakov. Benedikt Pelz K 20 za vdove in sirote ob Soči padlih vojakov.

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju je prejelo v času od 1. julija do 25 novembra 1916 sledeče darove, za katere se društveni odbor najtoplejše zahvaljuje: 60 K. Okrajni odbor Smarje pri Jelšah; po 50 K, Posojilnica in hranilnica v Ajdovščini, Tržaška hranilnica in posojilnica in Dr. Al. Zalokar na Dunaju; po 20 K, Okrajna hran. in posoj. v Škofjiloki in Ladislav Bevc ing. lieut. v vojni; 15 K Dr. Milan Škerlj, min. tajnik na Dunaju; po 10 K: Anton Relch, ravn. prž. blag. v Gradcu, Dr. Karl Šavik, sekc. svetn. na Dunaju, in Evgen Jarc, prof., drž. in dež. posl. v Ljubljani; po 5 K: Milan Vrtovec, morn. kom. v Pulji, Dr. Ivan Tomažič, kanonik v Mariboru, Dr. Jurij Pučko, notar v Krškem, Ivan Romold, sodnik v Mokronogu in Fr. Nemec v Nabrežini; 4 K: Štefan Rojnik, rač. svet. v Gradcu; po 3 K: V. Kopitar, upr. Slov. Nar. v Ljubljani in Franc Petek na Ljubnem v Sav. dol.; po 2 K: Jožef Kržišnik, g. prof. v Št. Vidu n. lj., Fran Wisjan, izdel. voz v Ljubljani in Ivan Lenard, nadžupnik, Šmartin p. Sl. G Vsega 336 K. Za odbor prvi blagajnik: Dr. Stanko Lapajne, odvetnik. Dunaj . Bräunerstrasse 10.

Tuberkoloznim in konstitucijonelno šibkim sledeči rod potrebuje posebnega negovanja. Med izborna domača zdravila, ki pospešujejo raščo otrok, spada »Sirolin«. Tudi navadno šibka in po boleznih onemogla mladina, ktero rada obišče jetika, se obvaruje s tem sredstvom pred neusmiljeno boleznijo.

Poziv za novoletna voščila. Prosimo vse naše cenjene inserente, čitatelje in sploh vse one osebe, ki želijo uvrstiti v našem listu novoletno voščilo za dan novega leta, naj se pravočasno javijo ustmeno ali pismeno podpisanemu, ker prekasne naročbe ne bomo sprejemali, ako ne bomo imeli prostora v listu.

Inseratni oddelek »EDINOSTI«.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste štev. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte, Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI.

Kupujem bele cunje po K 1.50, barvane —.80, bombaž K 6.—, volnena pokrivala K 3.50, pletenine K 4.—, rabljeno obleko K 2.— ter belo in sivo volno. Vrdela Sv. Ivan štev. 628. Lanzarich. 802

Singerjev šivalni stroj se proda. Popravljanje po nizki ceni. Renner, Piazza dei foraggi št. 190, Rocol. 806

Potrpežljiva učiteljica nauči nemško v treh mesecih. — Ulica Barriera I, II. 807

Sprejme se dve ženski sposobni krpanja in snaženja oblek. Predpost imajo one, ki so že bile nastavljene v gledališču kot garderoberke. Ponudbe naj se pošlje na Inser. oddelek Edinosti pod „Št. 100“. (K)

Denarni zavod išče dečka uslužbenca. — Naslov pove Inser. odd. Edinosti 804

Žaklje vsake vrste kupuje Jakob Margon Via Solitario št. 21. 789

Kupujem bele cunje po K 1·50, barvane K —·80, bombaž K 6·—, volnena pokrivala K 3·50, pletenine K 4·—, rabljeno obleko K 2·—, belo volno K 7·—, sivo volno K 6·—. Zaloga ulica Geppa 16. Nacson. 802

Vsakovrstne žaklje kupujem na debelo in na drobno. Zaloga žakljev G. Stebel, ul. Torrente 36. 791

Dobro vino in kislo vodo, zdravilno in namizno kislo vodo novi „Silvavrelec“ razpošilja po povzetju A. OSET, posestnik in lastnik slatine pošta Guštanj, Koroško. — NB. Kupim tudi vsako množino steklenic, sodov ter starih in novih zamaškov. 3014

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijeve podpetnike, razni gumbi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisemski papir kopirni svinčniki, zaponke, pristani rdečega krila, krema za brado, žlice, razna rezila, robci, mrežice za brke, pletenine, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnike, zaponke „Patent Knopfe“ in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolo štev. 19 96

Odvetnik dr. Fran Šolar
v Trstu, ulica Sv. Lazarja št. 28, II.
išče
odvetniškega koncipijenta s prakso.
Pogoji: poznanje slovenskega ali mesto tega, hrvatskega ter nemškega in italijanskega jezika. — — **Nastop takoj.**
Ponudbe naravnost na naslov pisarne do 29. decembra 1916. — Sklenitev ponudbe ob osebni predstavitvi.

Novi dohodi za sezono.
Kostimi, plašči, suknje, krila, bluze obleke itd. Zaloga ženskih oblek.
Marco Conforti, Trst, V. Campanile 21

!! Komptoristinjo !!
veščo hrvatskega, slovenskega, nemškega, italijanskega jezika in pisalnega stroja išče tukajšnji denarni zavod. Pismene ponudbe s referencami na Inser. odd. :-: „Edinosti“ pod „Št. 15.“ :-:

Svoji k svojim!
Priporočam sl. občinstvu svojo
trgovino zlatnine, srebrnine in ur
(Lastna delavnica)
Popravila se dobro in hitro izvršujejo.
Kupujem zlato in srebro po najvišjih cenah.
Slovenska postrežba. MIHAEL ZITRIN.
TRST, Corso 47. TRST, Corso 47.

Kabaret-Varietè MAXIM
Trst - Via Stadion 10 - Trst
Odprt od 8½ zvečer naprej
Cena: I. vrste K 2. II. vrste K 1.

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste.
Izdiranje zobov brez :-: bolečine. :-:
:-: Plombiranje. :-:
UMETNI ZOBJE.

Na drobno — — Na debelo
J. ŠTOKA — TRST
ulica Molino piccolo št. 19
Knjigarna in papirnica ? V 1E9 ? Vse pisarniške in šolske potrebščine.
muzikalije itd. — razglednice itd.
? VEDEŽ ?
Albumi i. t. d. — 1E7 — Koledarji.
Zaloga vsakovrstnega papirja itd. — Ž ? — Cigar. papir elektr. svetiljke itd.
J. ŠTOKA — TRST
ulica Molino piccolo št. 19
Na drobno — — Na debelo

občinstva. Skupni nastopi in posamezne skupine zaslužijo tudi vso pohvalo.

Kar velja za prozo, velja tudi za petje. Vse, nekoliko pomnožene pevske točke so se pele prav dobro, brez negotovosti in onega plavanja, ki smo ju tolikokrat občudovali svoje čase na našem odru, le n. pr. za zbor vil »Rajajmo« bi bilo želeti nekoliko živahnejšega tempa, ki ga je v nedeljo očividno nekoliko zavlačeval orkester. Da, orkester! Imeli smo po dolgem času zopet enkrat svoj lastni orkester, same domače moči. Nočemo prehvaljevati, kar ne bi zaslužilo hvale, in zato pravimo odkrito, da manjka temu orkestru še marsikaj do dovršenosti, veliko vaj, skupnih vaj, truda in resnega dela; toda **imamo ga**, in to je glavna stvar, in kar je veliko vredno, so to mlade, za glasbo navdušene moči, večinoma naša škedenjska mladina, ki jo je treba z vsemi močmi podpirati v njenem hvalevrednem stremljenju. Četudi sedaj prvi nastop še ni dosegel tistega viška, da bi se bil popolnoma skladno prilagodil zlasti pevskim izvajanjem na odru in pa tudi Grbčevi vseskozi moderni, tupatam neprelahki, izrecno v ouverturi nekam nejasni glasbi, ni to neuspeh, temveč le prvi korak h gotovemu uspehu, ki ne izostane, če bodo mladi godbeniki s tako resnostjo vztrajali na poti k svojemu cilju, kot so doslej. Vsa čast jim na dosedanjem trudu in le vztrajno naprej!

Med vsemi glasbenimi točkami je gotovo najboljša, najizrazitejša mrtvaška koračnica z izbijajočim vilinskim motivom, potem pa uspavanka in melodram. Nov in prav ljubek v svoji pristnosti je prepirček med palčki in vilami o moči palčkov, kjer je zlasti dobro izvedeno sramežljivo priznanje palčkov, da je res, kar jim očitajo vile: dolga brada, kratka pamet: »Da, da!« Srčkana glasbena igračka je norčkov kuplet, dočim pa je budnica palčkov »Bije ura«, prav lepo zasnovana in ravno tako izvedena skladba. O ouverturi smo že rekli, da se nam zdi nekam nejasna, in nismo mogli razbrati iz nje prave obdelave motivov. Morda je bila temu vzrok premala gibčnost in zmožnost izražanja orkestra; kolikortoliko in tupatam celo precej pa je bil kriv hrup občinstva, da sploh ni bilo čuti glasbe. V splošnem pa je treba reči, da je glasbeni del v celoti lepo, priznanja vredno delo, ki obeta mlademu nadarjenemu skladatelju najlepšo glasbeno bodočnost s krepkim individualnim akcentom.

Tako moremo reči končno, da je nedeljska prireditev zopet pokazala, kako lepi uspehi se morejo tudi v sedanjih težkih časih dosegati tudi na takem odlično kulturnem polju, če je le dobre volje za to. In to dobro voljo je vedno in tudi sedaj imelo in udejstvilo naše učiteljstvo, na čelu mu vsi trije ustvaritelji naših »Palčkov«, gg. Ribičič, Grbec in Mahkota, ter vsi drugi, učiteljice in učitelji, ki so s svojim delom in trudom pripomogli prireditvi do tako lepega uspeha, ki je njihov uspeh. Čast in hvala jim!

Kakor smo že rekli, je spošna želja, da naj se prireditev ponovi. Obenem s to željo pa naj povemo tudi še na naslov našega občinstva, da je pač zadnji čas, da se odvadi grde razvade, da vlači na prireditve, ki trajajo po več ur, majhne otroke, ki nikakor ne morejo vztrajati v taki gneči, kakor je običajno pri takih prireditvah, pa začno potem kričati in jokati in motiti stotine poslušalcev, ki hočejo imeti mir in imajo tudi vso pravico za to. Pač lepa mati, ki muči ubogega dveletnega ali še mlajšega otroka po cele ure v taki gneči, samo da se sama zabava, čeprav jokajoči otrok moti vso dvorano. Torej nekoliko več resnične ljubezni napram lastnim otrokom in nekoliko obzirnosti napram drugemu občinstvu! Tako torej na svidenje »V kraljestvu palčkov« vsaj na Treh kraljev dan! —r.